

L' ART DEL PAGÈS

SECCIÓ DOCTRINAL, AGRONÓMICA Y BIBLIOGRÀFICA.

Conferencia agrícola.

En la conferencia donada la setmana última en lo Foment de la Producció Espanyola, per l' enolech don Federich Benessat, exposá l' estat actual de nostra vinicultura, sas causas y consecuencias, indicant los principals medis de fomentar lo primer ram de nostra riqueza agrícola, en los quals recomená la formació de *Sindicats agrícoles*, la creació d' *Escolas enológicas*, la formació d' una *Cartilla viti-vinícola* y las *Misiones agrícolas*.

Pera probar la utilitat de las Escolas enológicas montadas al nivell de las que existeixen á Fransa é Italia y que tant bons resultats están donant en ditas nacions, explicá en llenguatge clar y al alcans de tothom, una teoria sobre la fermentació alcohólica, de la qual se deduheix la necessitat de coneixer las teorías científicas pera poder deduhir las reglas prácticas que han de servir de norma á tots los vinicultors que desitjin obtenir los vins bons y tal com los exigeixen lo comers y lo consumidor, sens apelar als aprobats medis de falsificació tant en us en nostres dias.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRACTICA.

Tres maluras del cep y senyals caracteristicas.**Mildiu.**

Lo *mildiu* es una especie de floridura ó molsa blanca produhida per un bolet diminut que ocasiona en la planta *peronosporada* unas tacas morenas ó foscas que assecan y caragolan lo pámpol, bliman la flor, destruheixen las cuas y los fils, fan caure moltas fullas y grans, sino tot lo rahim. Quan las fullas son tendras mostran á la part de sota una ó varias tacas blancas arrodonidas, que produheixen á la cara superior del pámpol diferentas taquetes grogas, que van cambiantse en un espurnat de pichs del mateix color.

La época en que comensan á sentirse los primers efectos es á la primavera y lo máxim se mostra á mitjant juliol y primers d' agost.

Antracnosis.

La *antracnosis*, es un bolet, com l' *oidium* y lo *mildiu*. Ataca á totas las parts del cep, sarments, fullas, flors y fruyt. Quan se presenta sobre aquest ultim, alguns lo confonen ab lo *black rot*, pero no está probada la identitat. Consisteix en donar á las parts atacadas, pero sobre tot als sarments, un aspecte negrench. Comensa per un punt ó una taca negra, que va profundisant y formant una verdadera llaga gris fosch en lo centre, ab la bora mes fosca encara. Si ataca á la flor, la cullita se pert desseguida; si ataca los sarments, la profunditat de las llagas determina sa cayguda, y si lo mal se repeteix alguns anys seguits, lo cep mort.

Se desenvolupa principalment en abril y maig ab grans humitats y acostuma desaparèixer á últims de juliol ó primers d' agost.

Black rot.

Lo *black rot* (podridura negra) no pot confondre's ni ab la *antracnosis*, ni ab lo *mildiu*. Lo rahim, presenta al principi una taca petita vermella, que ràpidament s' exten y profundisa, invadint tot lo fruyt al cap d' un parell de dias. Se posa mústich, estofat y se pudreix. Al cap de tres ó quatre dias se resseca y ennegreix; la pel·lofa s' enganxa á las botas. També s' observa la malaltia en las fullas y sarments joves; pero ab molta menos frecuencia que en lo rahim. S' ha notat que 'ls primers sintomas apareixen á mitjans del mes de juliol y especialment després d' una regor y una pluja abundant.

Fabricació d' esperit de brisa, refinació d' aquest y altres productes de mal gust y aplicació dels mateixos á la industria d' ayguardents anissats.

Importancia que en la salubritat pública tenen aquestos coneixements industrials.

(Acabament.)

Se compren fàcilment que aquest producte sols serveixi per fer barnissos y se hagi de vendre á un baix preu, si s' vol traurer de la fàbrica ahont sols serviria de destor y que tractant de tornar-lo de refinar sens preparació especial se reculliria tot tal com entrà en lo aparell perdent llastimosament lo temps y lo gasto.

Per medi de agents químichs determinant una verdadera oxidació pot lograrne fàcilment, sens necessitar aparells especials mol costosos segons alguns los han construït transformar dit producte en alcohol únich de bon olor y bon gust del qual se obtenen bons anissats y altres licors, compreguense fàcilment l' augment de preu que dits productes poden tenir.

Las brisas donan gran quantitat de productes infectes y se compendrà la ventatja de aplicar á ellas aquestos procediments químicichs per donárlosi un major valor.

Pasant ara á dir relativament á la fabricació de ayguardents, anisats, després de lo anteriorment exposat, se compendrà fácilmente que serán aquestos un proudete de mala calitat, sempre que en sa elaboració no se empleen alcoholes obtinguts de una bona refinació fraccionada en aparells especials, puix encara que sian de vins, contenen sempre los principis ethereos anteriorment mencionats, mes certa quantitat d' altres que bullen á temperaturas mes elevadas que l' alcohol vínich com son los alcoholes butylic, propylic, methylic, isopropylic y amilich coneguts baix lo nom de olis de *fusel* de mal gust y venenosos. Son per lo tan altament perjudicials á la salut tots los ayguardents que se fabrican en las comarcas vitícolas ab esprits del país, reposats únicament en aparells de destilació continuos cualsevulla que sian, puix encara que cent vegadas se destilasen sempre surtirian los principis primerament esmentats que bullen á baixas temperaturas. Lo projecte del Govern alemany de estancament dels ayguardents, se fundaba principalment en la necessitat de garantir per medi de una bona refinació, la calitat de aquesta beguda y si no hagués estat rebutjat per lo parlament com perjudicial als interessos creats, com á mida de salubritat pública era digne de elogis, qui no haja vist separats per medi de la destilació fraccionada tots los diferents principis continguts en los líquits fermentats, ja sigan vins, ja caldos obtinguts de grans, tuberculs, melassa, etc. etc., no podrá may ferse càrrech de lo que son alguns d' ells, despedint un olor tan sofocant alguns y altres tan repugnants, que casi fan venir ganas de no tastar licor de cap classe mentres no se tinga la seguritat de ser fabricats ab esperit ben refinat.

De aqui que al recomanar l' establiment de Refinerías en las comarcas vitícolas, no sols ho fem per ser una industria de bons resultats sino com una mida altament higiénica per oposarse al us de una clase de begudas tan general com mal fabricada, com son los ayguardents, hasta los mateixos que passen per ben fabricats; puig, encara que la operació de anisar siga cuidadosament feta y despues ben filtrats y aclarats, ja se coneix que s' han obtingut de esprits solsament repassats en aparells continuos.

Segons la doctrina que acabam de esposar sens dirá: luego 'ls vins dels que se obtenen aquestos esperits tan detestables y repugnants no poden ser una beguda higiénica. Certament, los vins en general contenen la ultima classe d' alcohols que bullen á mes alta temperatura que l' alcohol únich y una gran part dels primers, ja que alguns de aquestos com son los éthers se forman en l' acte de la destilació, contenen ademés los vins, ácits, olis y molts altres productes. Mes, també es igualment cert que la cantitat de aquestos productes que perjudican la bona calitat dels vins dependeix de la inteligencia que haja guiat sa fabricació. Si se creu que per fabricar vins basta posar los rahims en lo cub y deixarlos fermentar, res mes equivocat. De aquesta manera, no es estrany que per falta de coneixements en la elaboració de aquest caldo, que avuy constituheix la principal riquesa de nostres comarcas, se deixen de guanyar mols cuartos, succehint que podent obtenir excelents vins, resultan uns ácits, altres térbols, altres de baix grau alcohólich, etc., etc., faltas que provenen de que tarda á promoures la fermentació en lo cub, de que se eleva massa la temperatura, etc., etc., en tot lo cual poch solen fixarse la generalitat dels fabricants de vins.

Pera terminar dirém que tots los viticultors deurian estar perfectament instruits en sont art, siguent tanta la importancia que en l' estranger se concedeix á aquestos coneixements industrials que á Berlin hi ha un establiment ahont se ensenya solsament la industria de la destilació y ara se 'n construheix un altre destinat á las industrias de fermentació com son la fabricació d' alcohols y cervesa, junt ab la del malt, midó y fécula. Aquí á Espanya es poch comú emplear capitals en propagar tals coneixements, per aixó habent sigut los primers en cultivar la major part de industrias, nos anem quedant en ellas á la qua de tots los altres paisos.

Manresa 25 de Mars de 1886.

JOSEPH BAYER Y BOSCH.

Exposicio de floricultura

La que te lloch actualment en l' Institut de Foment del Treball Nacional es digna sucesora de las anteriormente celebradas

per la societat «La Florestal,» en lo mateix local del carrer del Pí, en la primavera de 1875 y en la tardor de 1877. Per lo contingut de la present resenya, feta á vol d' aucell, podran nostres lectors deduir la tendència marcada que s' observa cap al bon sentit de produhir colleccions de plantas ornamentals y de flor, en compte de flors raras ó mes ó menos esquisidas; lo qual no deixa d' esser digne de notarse. Mentres que 'l primer dels citats concursos fou verdaderament una exposició de flors talladas y rams, lo segon va tenir ja 'l caràcter de concurs de plantas en flor y de fruytas, mes que d' altra cosa.

Comensant, donchs, á ordenar nostras notas, apuntarém que á la entrada del Institut de Foment y en lo primer replá de la escala, s' hi troba la instalació de don Joseph Estapé, de Gracia, composta de liliaceas y palmas, entre las que sobressurt un magnífich exemplar de *latania borbónica*, de 40 anys, cultivada en bota y altra de *chamærops humilis*, qual tronch mida 10 pams d' alsada y conta 125 anys d' edat. Lo mateix expositor té altre grupo á la entrada del pis, en lo que s' hi nota una *azalea indica* blanca y estriada

Inmediatament segueixen los expositors de mobles rústichs senyors don Ramon Perez y don Pau Miquel y Salat, de Sant Gervasi de Cassolas y don Gayetà Olive, de Sarriá.

Entrant per la dreta de la Sala gran, lo citat senyor Olivé, presenta un grupo de plantas variadas; á continuació, don Anton Piera, de Sarriá, exhibeix una collecció de 150 *coleus*, 127 dels quals son obtinguts de llevar fecundada, de las classes 1 á 27, en la tardor de 1885; després ve un grupo de plantas variadas, de don Ramon Perez, de Sant Gervasi, entra las que s' hi nota una *chamærops excelsa* y dos exemplars de camelia; lo ja citat senyor Estapé, presenta altre grupo de plantas, deventse fer especial menció d' una *strelitzia augusta* y també de sa collecció d' azaleas y un *chamærops excelsa*; segueix desseguida don Fost Coll, de Gracia, ab sos grupos entre 'ls que sobressurt una *zamia orida* y una acacia molt punxaguda del género *gladitschia*: finalment, don Joaquim Aldrufeu ocupa 'l centre de la sala ab un gran grupo compost de coleus, begonias, falgueras, alternanteras, achidantes, quatre jardineras ab pandanus y una verdadera collecció de palmas, destacantse un exemplar de *phoenix canariensis*.

En lo saló d' actes, don Manuel Cabanas, de Sant Gervasi, presenta una collecció de begonias; don Joseph Rius y Lladó, de Barcelona, duas bonicas clavellinas; don Gayetà Olivé un grupo variat; don Juan Sans, de Gracia, un grupo en lo qual hi ha camelias, parras y altrás plantas; don Vicens Llanés, un grupo de plantas d' adorno, y don Salvador Barceló, duas instalacions ab bonicas plantas y flors pera saló, á qual especialitat se dedica.

Lo salonet que dona al jardí está ocupat per articles de parch,

en ferro y fusta, del senyors A. y A. Santamaría, en qual ram se distingeixen dits expositors; haventhi també exposat un projecte de creació d' una escola pràctica de floricultura y arboricultura de don Modest Martí; una colecció del periòdich dezenal L' ART DEL PAGÉS y de la *Biblioteca agrícola catalana* del mateix; un quadro de fullas naturals ab los noms dels individus que componen lo Jurat calificador, presentat per l' apotecari de Tiana, don Andreu Franca; uns projectes de gerros pera flors, de don Genís Codina y Sert; al mitj, don Vicens Llanés exposa quatre ó cinch menas de maduixas grossas ó de jardí, al peu d' un centre de taula bonich y don Joaquim Aldrufreu una colecció de mes de 100 varietats de rosas, de las quals ne cultiva 'l triple y també uns cornets de fantasia, gran luxu y novetat pera la confecció de rams; una flor de hortensia de don S. F. y V., que sembla artificial, cullida en novembre de 1885 y conservada fins l' actualitat, mudantli l' aygua quatre vegadas al día.

Ocupa la galería superior del jardí, don Salvador Vila, ab sa gran colecció de clavellinas, en número de 214 exemplars ab 195 varietats.

En lo jardí hi figura, al peu del surtidor, un grupo variat de don Joaquim Piera del Hospitalet del Llobregat, cridant la atenció un bonich exemplar de *pandanus utilis*; don Salvador Barceló hi exposa una bonica colecció de clavellinas, d' entre las que 's distingeixen las varietats aurora boreal y plumosa; don Feliu Camprubí del Hospitalet, un grupo de plantas d' invernader y d' ayre lliure; don Joaquim Piera un de coníferas; don Fost Coll un de palmas y altras plantas; don Adolfo Simó, una gran colecció d' *agaves* y plantas grassas; don Joaquim Aldrufreu, altra colecció d' *agaves* y una de *geranis* abundant; altre grupo del señor Perez y una colecció de rosers de don Isidro Marimon de Gracia.

Per últim en la galería baixa, don Jaume Arolas presenta adobs minerals; don Salvador Barceló un betum pera empelts, que pot usarse sempre en fret y en qualsevol época del any y don Anton Miranda de Barcelona, una colecció de mobles rústichs pera jardins.

Aixó es lo que contenia ahir la Exposició de floricultura, presentant un agradable conjunt, de dia, y molt bon efecte per la nit ab la claror de la potent llum emesa pels fanals elèctrichs de la «Societat Espanyola d' electricitat» d' aquesta capital.

Pera terminar, devém afegir, que probablement de demà en vuit, segons acort que deu pendre 'savuy, tindrà lloch un concurs especial de flors talladas y rams, á causa de no haver pogut presentarse 'n ab abundor, ja que la vegetació primaveral d' enguany ve bastant retrassada.

5 maig de 1886.

FRANCISCO X. TOBELLÀ.

Preguntas y respuestas.

A tots aquells que 'ns han demanat los hi procuressim *arrels de rami*, hem de manifestarlos hi que han sigut servits en la quantitat demanada.

Als que 'ns demanen d'atós sobre 'l cultiu de dita planta textil devém dir-los que la falta de lloch nos ha privat dir en lo present número *quatre paraulas sobre la rami*, lo qual farém en lo següent.

Quedan satisfets los que demanaven las *senyals característiques* pera coneixer las tres maluras del cep, fa poch descubertas.

SECCIÓ DE NOTICIAS AGRÍCOLAS.

Aplanador senzill — Hoes y de molta utilitat, lo que tinguérem ocasió de veure introduhit de Bèlgica, en la finca denominada «Mas Mainou» del terme de Bigas. Consisteix en unas posts de fusta d'uns 2 pams quadrats, al damunt de las quals hi van clavadas unas sabatas ó esclops, ahont fica 'ls peus lo treballador, qui vá caminant per sobre 'l terreny, deixantlo perfectament aplanat, ab la circumstancia de no arremolinar la terra ni la llevar y d'atopirla sempre per igual, ab lo que fa naixer molt bé y acompassada la planta y sense fallas, motiu de mes pera recomanarlo á nostres pagesos.

Convit agrícola — De tal pot calificar-se 'l que tingué lloch á Sitges, lo dil·luns de Pascua prop-passat, ab motiu de la inauguració del *chalet* que acabava de fer construhir en sa finca de Aygua-dols, lo conegut propietari rural D. Joseph B.^a Puig de Galup. A la amistat que 'ns uneix ab lo distingit viticultor, se deu sens dubte, que formessim part de la comitiva; lo qual fa que no puguem ser tot lo explicitos que deuriem, respecte á la estremada ga. antería ab que tractá lo Sr. Puig als convidats, entre 'ls que tingué la honra de formar part lo director de L'ART DEL PAGÉS.

Reunió d'agricultors. — En la tarde de la diada de Sant Isidro hi haurá una reunió de las societats agrícolas, á la qual hi están convocadas totes las de nostre Principat, ab l'objecte de tractar sobre la manera de contenir l'escandalós tràfic que venim combatent ab totes nostras forsas ó siga la fabricació de vins artificials, que tant perjudica 'ls interessos de la pagesia y la salut del públich. Dit acte se verificará en l'Institut agrícola catalá de Sant Isidro, establert en lo carrer de la Porta-Ferrisa, número 21, primer pis, en Barcelona.

A. C. S.

Ab greu sentiment participém á nostres lectors la mort de don Jaume Roca, ocorreguda la setmana anterior en la velhina població de Molins de Rey. Era 'l senyor Roca un dels germans, que ab tan bon zel com inteligencia y profit, tenen á Múrcia en explotació una finca denominada «La Hisenda dels Catalans» de la que 'ns ocuparem anys enrera.

També ab dol del ánima hem de donar compte de la mort de don Salvador Busquets, propietari rural de La Garriga, qual població tota ha sentit sa pérdua.

IMPRENTA DE VÍCTOR BERDÓS Y FELIU, TAPINERÍA 17 — BARCELONA.